Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése részére

Képviselői indítvány a lakossági útépítések kiemelt önkormányzati hozzájárulásáról

Benyújtó: Laczkó-Zsámboki Angéla önkormányzati képviselő

Tárgy: A lakossági kezdeményezésű útépítésekről szóló 22/2016. (XII. 15.) önkormányzati rendelet módosításának előkészítése

Tisztelt Közgyűlés!

Kezdeményezem olyan szabályozás előkészítését, amely lehetővé teszi, hogy igazolt közérdek, szervezett lakossági összefogás és rendelkezésre álló költségvetési fedezet esetén az önkormányzat egyedi döntéssel akár 90 százalékos hozzájárulást vállalhasson lakossági kezdeményezésű útépítésekhez, legalább 10 százalékos lakossági pénzbeli önrész mellett. A lehetőséget különösen a gyűjtőutak és a közösségi közlekedésre alkalmas utak megépítésénél tartom indokoltnak.

Indítványomat a Közgyűlés és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/2024. (X. 8.) önkormányzati rendelet 39. § (1) és (3) bekezdés b) pontja alapján, a döntés előkészítésére irányuló képviselői indítványként terjesztem elő.

Indokolás

Szeretném, ha azok a lakóközösségek, amelyek összefognak, megterveztetik az utat, elvégzik az előkészítő ügyintézést és összegyűjtik az önerőt, érdemi lehetőséget kapnának utcájuk megépítésére. Ez a szervezési és adminisztratív munka jelentős terhet vehet le az önkormányzat válláról. Indokolt, hogy ezt az önkormányzat a magasabb pénzügyi hozzájárulás elbírálásánál is figyelembe vegye.

A gyűjtőutakat több utca lakói, közszolgáltatók és más közlekedők is használhatják. Indokolt ezért megvizsgálni, hogy az út hálózati szerepe, forgalma és közösségi haszna alapján az önkormányzat mikor vállalhat nagyobb részt a költségekből. Más út esetén is lehessen figyelembe venni a dokumentált közlekedésbiztonsági, megközelíthetőségi vagy környezeti problémát, különösen a magas porszennyezettség fennállását.

A kezdeményezés elsődleges célja a lakossági pénzügyi terhek érdemi csökkentése és a közösségi összefogással előkészített útépítések megvalósulásának segítése. A lakók előre ismerjék a vállalt befizetés összegét, és ne viseljék automatikusan a beruházás későbbi drágulását. Az önkormányzat a közérdek, a lakosság által vállalt előkészítő munka és a rendelkezésre álló fedezet alapján dönthessen a magasabb hozzájárulásról.

A módosítás szükségessége és pénzügyi keretei

A 22/2016. (XII. 15.) önkormányzati rendelet 7. § (1) bekezdése az önkormányzati megvalósítású gyűjtőutaknál a hozzájárulás minimumát a beruházási költség 40 százalékának és az érdekeltségi egységek számának hányadosában állapítja meg. A 11. § (3) bekezdése a nem önkormányzati beruházásban épülő lakóút és járda támogatását legfeljebb 50 százalékban, gyűjtőút és közösségi közlekedésre alkalmas út esetén legfeljebb 60 százalékban határozza meg.

A javasolt kivételes hozzájáruláshoz a két megvalósítási mód szabályait össze kell hangolni. Ennek ki kell terjednie a fogalmakra, a lakossági hozzájárulás megállapítására, a döntési hatáskörökre és a beruházási sorrendre is. A magasabb önkormányzati arányt külön, indokolt döntésnek kellene megalapoznia.

A módosítás előkészítése nem jelent konkrét útépítésre vállalt pénzügyi kötelezettséget. A kiemelt hozzájárulások fedezetét az éves költségvetésben vagy annak módosításában kell megtervezni, a várható költségváltozásokra képzett tartalékkal együtt. A beruházásonként jóváhagyott önkormányzati keret indokolt esetben, külön döntéssel emelhető legyen. A finanszírozás tervezésénél önkormányzati és pályázati források bevonását is vizsgálni kell, a lakossági terhek mérséklésének céljával.

Kérem a Közgyűlést az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése az alábbi határozatot hozza:

1. A Közgyűlés támogatja olyan rendeletmódosítás előkészítését, amely a lakossági kezdeményezésű útépítésekhez, különösen gyűjtőutak és közösségi közlekedésre alkalmas utak építéséhez, igazolt közérdek esetén egyedi mérlegeléssel legfeljebb 90 százalékos önkormányzati hozzájárulást, legalább 10 százalékos lakossági pénzbeli önrész mellett lehetővé tesz.

2. A Közgyűlés felkéri a polgármestert és a jegyzőt, hogy a műszaki, pénzügyi és jogi előkészítésért felelős hivatali szervezeti egységek, valamint a feladat- és hatáskörrel rendelkező bizottságok bevonásával készítsék elő a 22/2016. (XII. 15.) önkormányzati rendelet módosítását az e határozat mellékletében meghatározott követelmények szerint.

3. Az előkészített anyag tartalmazza a rendelettervezetet, annak indokolását, előzetes hatásvizsgálatát, az éves pénzügyi keret, a beruházási tartalék és a költségvetési egyensúly megőrzésének javaslatát. Mutassa be a lakossági befizetések kiszámíthatóságát biztosító szabályokat, a lakossági előkészítés, a kérelmezés, az elbírálás és az elszámolás menetét is.

4. A rendeletmódosítás előkészítéséről szóló döntés konkrét beruházás támogatását vagy megvalósítását nem rendeli el. A kiemelt hozzájárulás későbbi megítélésére csak a módosított rendelet hatálybalépése után, biztosított fedezettel kerülhet sor.

Felelős: polgármester és jegyző, feladatkörük szerint.
Határidő: a 2026. novemberi soron következő rendes közgyűlésre a döntésre alkalmas anyag elkészítése és előterjesztése.

Kecskemét, 2026. október 18.

Laczkó-Zsámboki Angéla
önkormányzati képviselő

Melléklet a határozati javaslathoz

A rendeletmódosítás előkészítésének követelményei

1. A kivételes lehetőség terjedjen ki a rendelet szerinti lakossági útépítési kezdeményezésekre, különösen a gyűjtőutakra és közösségi közlekedésre alkalmas utakra. A közútkezelő szakmai nyilatkozata alapján tisztázni kell az út besorolását és hálózati szerepét. A kiemelt hozzájárulás a megengedett általános arány felett, legfeljebb 90 százalékig legyen megállapítható, előre rögzített mérlegelési szempontok szerint.

2. A közérdek igazolására különösen az alábbi körülmények legyenek figyelembe vehetők: több utca vagy nagyobb lakóterület kiszolgálása; közösségi közlekedés biztosítása vagy előkészítése; oktatási, egészségügyi vagy szociális intézmény megközelítése; mentők, tűzoltók és közszolgáltatók biztonságos bejutása; dokumentált balesetveszély, tartós járhatatlanság vagy sárterhelés; az út burkolatlanságával összefüggő magas porszennyezettség fennállása; a beruházás részeként rendezhető csapadékvíz-elvezetési probléma. A feltételek súlyát és a szükséges bizonyítékokat a tervezet határozza meg.

3. A megállapodás alapjául elfogadott, elszámolható költségalaphoz 90 százalékos önkormányzati hozzájárulás esetén 10 százalékos, 80 százalékos hozzájárulás esetén 20 százalékos lakossági önrész tartozzon. A lakossági vállalás összegét forintban is rögzíteni kell. Az önrész és az esetleges többletköltség szabályai legyenek előre megismerhetők. Az egyéb támogatásokat a finanszírozásban számításba kell venni, kettős finanszírozás nélkül.

4. A lakóközösség jelöljön ki kapcsolattartót, és vállalja az út megterveztetésének megszervezését, az engedélyezéshez szükséges dokumentáció és tulajdonosi hozzájárulások beszerzését, a kérelmek és egyéb iratok összeállítását, valamint az önerő összegyűjtését és igazolását. A lakók e szervezési és ügyintézési munkáját a magasabb önkormányzati hozzájárulást megalapozó körülményként kell értékelni. A tervezés és előkészítés elszámolható költségeit a beruházás költségalapjában kell figyelembe venni. A feladatokat és a befizetés ütemezését a megvalósítás módjához és a jogszabályi hatáskörökhöz igazodó megállapodás rögzítse.

5. Kiemelt hozzájárulásról a Közgyűlés döntsön a műszaki, pénzügyi és jogi vizsgálat, valamint az illetékes bizottságok véleménye alapján. A döntés rögzítse a közérdek indokait, az arányt, a forintösszegű felső határt, a fedezetet és az ütemezést. Az azonos helyzetű kérelmeket azonos szempontok szerint kell értékelni. A kérelem elutasítható vagy későbbi ütemre sorolható.

6. A megállapodásban rögzített lakossági befizetés költségnövekedés miatt ne emelkedjen automatikusan. Igazolt, szükséges többletköltség esetén elsőként a beruházási tartalék, további önkormányzati vagy pályázati forrás bevonását kell megvizsgálni. Többletbefizetés a csatlakozó lakókra csak kifejezett írásbeli vállalásuk alapján hárulhasson. Fedezethiány esetén a megvalósítás módjáról új döntés szükséges. A tervezet hangolja össze e védelmet a támogatási arányokkal; rendezze az elszámolást, a meghiúsulást és a fel nem használt lakossági befizetések visszatérítését. Nem önkormányzati beruházásnál biztosítsa az út és a jótállási, szavatossági jogok átadását.

7. A tervezet hangolja össze az önkormányzati és nem önkormányzati megvalósítás szabályait, a lakossági részvételi küszöböket és a nem csatlakozók esetleges fizetési kötelezettségét. A beruházási sorrend szabálya ne zárja ki a kiemelt közérdek alapján támogatott kérelmek érdemi mérlegelését. A folyamatban lévő, még le nem zárt kezdeményezésekre külön átmeneti szabály készüljön.

Jogszabályi hivatkozások

22/2016. (XII. 15.) önkormányzati rendelet, különösen 2–3. § és 6–11. §
https://njt.jog.gov.hu/jogszabaly/2016-22-SP-5Y2002

13/2024. (X. 8.) önkormányzati rendelet, különösen 36. § (5) és 39. §
https://njt.jog.gov.hu/jogszabaly/2024-13-SP-5Y2002